

Z Á P I S

z 5. jednání komise rady města pro architekturu a územní rozvoj konaného dne 14. 5. 2019

Přítomni: Ing. arch. Jiří Brůha, Ing. Ivan Jirsa, Ing. arch. Jan Klein, Ing. arch. Filip Landa, Mgr. Petr Stehlík, Petr Štěpánek, Ing. Ivan Tekel, MBA, Jan Tomeček, Ing. arch. Miroslav Vodák, Mgr. A. Luboš Zemen

Omluveni: Ing. Tomáš Fedur

Nepřítomni:

Hosté:

Schválený program:

1. Úvod
Jednání bylo zahájeno v 16:00 hod.
Jednání řídil předseda komise pro architekturu a územní rozvoj Miroslav Vodák.
2. Projednání a schválení programu
M. Vodák navrhnul a představil tento program:

Téma: Náměstí Přemysla Otakara II.

1. Úvod
2. Projednání a schválení programu
3. Prezentace M. Vodák (komise pro architekturu)
4. Prezentace D. Kovář (památková komise)
5. Prezentace J. Mádl (dopravní komise)
6. Prezentace M. Novotný (komise pro životní prostředí)
7. Prezentace J. Němec (Útvar hlavního architekta)
8. Prezentace M. Pražák (občan města, podnikatel)
9. Diskuse
10. Návrh usnesení

Dan Leština požádal, aby byl příště program zaslán v předstihu, aby se s ním účastníci mohli včas seznámit. Šimon Heller navrhnul vyřadit z programu bod číslo 8.

Členové všech tří komisí hlasovali pro vyřazení bodu číslo 8.

Hlasování: 29 - 6/4/19. Závěr: Bod 8. Zůstane na programu jednání.

3. Diskuse o veřejném prostranství náměstí PO II
Prezentace M. Vodák

Stručně představil širší architektonické a urbanistické souvislosti náměstí a centra, s příklady z jiných měst a obecným postupem při řešení: zadání, studie, projekt, realizace. Pokud město chce posoudit více návrhů, pak doporučuje formát soutěže o návrh.

Prezentace D.Kovář

Stručně představil historický vývoj náměstí POII. s řadou kreseb a fotografií. Zajímavý je především vývoj ve 20. století – jak se měnil vzhled a funkce náměstí, dále umístění stromů a řešení dopravy.

Prezentace J.Mádl

Stručně představil současné dopravní řešení centra města. Na základě dostupných dat odhadl intenzity dopravy a kapacity parkování. Představil tři základní varianty, jak omezit průjezd transitní dopravy přes náměstí a centrum města.

Prezentace M.Novotný

Stručně představil technické řešení umístění stromů ve městě do prokořenitelných buněk. Ty vymezují prostor pro kořenový systém a zároveň umožňují vedení a ochranu inženýrských sítí a zpevněnou úpravu povrchu.

Prezentace J.Němec

Stručně představil architektonické a urbanistické hodnoty náměstí POII., které patří k nejvýznamnějším dílům architekta Pavla Janáka. Dále představil koncepční skicu funkčních ploch náměstí a upozornil na možná negativa umístění vzrostlých stromů na vnímání prostoru náměstí.

Prezentace M. Pražák

Stručně představil ideovou koncepční studii na úpravu náměstí POII. a Krajinské ulice. Jeho snahou je otevření diskuse o funkci a vzhledu veřejných prostranství centra města, stanovení pracovního postupu nebo skupiny tak, aby celý proces směřoval ke konkrétnímu výsledku. Podkladem pro konkrétní návrh by měly být data a analýzy současného stavu. V diskusi zazněla celá řada názorů, zde je stručný výtah:

M. Vodák – řešené téma náměstí a centra je součástí schváleného Strategického plánu města, kapitola C.2.3 Koncepce historického centra města, kde jsou stanovené cíle, termíny a odpovědnost. Město by tedy mělo pravidelně kontrolovat jeho naplňování.

M. Kohn - počet, druh a velikost stromů může výrazně ovlivnit mikroklima veřejného prostranství, což má vliv na jeho užívání a přívětivost v průběhu roku. Pokud má být efekt výrazný a strom větší, pak by měl být zasazený v zemi.

J. Tomeček – očekával konkrétnější návrhy k řešení zeleně, nedoporučuje trvalé umístění vzrostlých stromů v zemi.

P. Haišman – v centru žije a podniká celý život, doporučuje získat názor na úpravy

především od rezidentů a podnikatelů v centru.

J. Brůha – podporuje zklidnění dopravy v centru, což souvisí s úpravou ulic a jejich následným užíváním a dále diskusi o majetkových vztazích ohledně funkce a využití loubí. K jednání o úpravách musí být přizvaní zástupci orgánů OPP a NPÚ. Nedoporučuje sázet stromy na náměstí trvale.

P. Maule – ocenil prezentaci širších vztahů i laickou a odbornou diskusi a je pro komplexní řešení. Jak město pracuje s veřejným prostorem – v jaké fázi je Kanovnická?

T. Bouzek – Kanovnická je ve fázi projektu a řeší se majetkové vztahy. Město by dále chtělo připravit projekt Krajinské. Ocenil iniciační roli komisí města a jejich podněty a doporučení. Témat je celá řada, na některých panuje shoda, na některých ne.

D. Leština – upozornil na odlišnou situaci stromů v parku a na náměstí, kdy není reálné výrazně změnit mikroklima náměstí. Komise nemají projektovat, ale doporučovat postup. Jaké jsou možnosti dopravního řešení typu pěší zóna, zklidněná zóna, shared space?

M. Vodák - Jsou k dispozici sociálně geografická data? Pokud sčítáme dopravu, máme přehled i o dalších jevech a vztazích, které jsou pro fungování města důležité?

P. Stehlík - nabídl možnost spolupráce s JU – katedra sociální geografie.

M. Arnold – náměstí bez velkých stromů je jeho hodnota, důležitá je viditelnost staveb a dominant. Pokud zeleň, pak formou květníků a menších stromů s možností přemístění. Problémem je současná “nepřístupnost” středu, málo laviček.

V. Musil – lidi přitáhne do centra důvod tam pobývat – bydlení, služby, obchod, kultura. Centru města se od revoluce postupně vyliďňuje. Každý zásah vzbudí emoce, zvláště dopravní. Otázkou je využití Senovážného a Mariánského náměstí – postupné konkrétní kroky vedou k naplnění několika vizí a cílů. Jednání by se měli účastnit i zástupci komisí a odborů kultury a cestovního ruchu.

J. Mádl – na obchod a služby ve městě mají výrazný dopad obchodní pasáže a supermarkety mimo centrum. Za čím a proč jdou lidé do centra města? Jak může centrum konkurovat?

K. Roháček – oceňuje diskusi a spolupráci komisí. Vyzdvihl pozitivní vliv zeleně, otázkou je jaké. Centrum by potřebovalo vizi a komplexní přístup pro 21. století.

J. Ptáček – lidé chodí nejenom do supermarketů, ale současným trendem v centrech měst jsou například farmářské trhy a další atraktivní služby. Koaliční předsedové komisí nepřinášejí alespoň základní myšlenku či kostru budoucího řešení. Prezentace jednotlivých komisí se zabývaly pouze dílčími věcmi, chyběla celková koncepce prezentovaných materiálů. Také se podivil nad tím, že nějaké základní informace či koncepci nepřišel předložit žádný příslušný náměstek, žádný z nich nepodal žádné informace, i když v případě současného bezvládní v dopravě je to pochopitelné.

V. Kaska – doba se změnila, jak v oblasti skladby obchodů a služeb, tak dopravy, především individuální. To má samozřejmě vliv na to, jak centrum funguje. Měli bychom se vyhnout extémům (transit/zákaz). Jak bude náměstí se stromy a bez dopravy fungovat

mimo letní sezonu, v zimě, v dešti? Velké vzrostlé stromy na náměstí nepatří, obecně je v české krajině stromů a lesů více, než bývalo dříve.

M. Pražák – diskuse by neměla začínat o jednotlivých stromech, ale o tématu zeleně. To samé se týká dopravy, nikoliv jedna ulice, ale koncepce dopravy v centru. Prvním krokem by mělo být zadání analýz, sběr dat, následně tvorba zadání pro soutěž. Vytvoření pracovní skupiny, která bude celý proces kontrolovat a posouvat dale.

J. Tomeček – vedení města má jasně říci co chce a čeho chce dosáhnout a komise mají navrhnout a doporučit postup.

M. Novák – z diskuse vnímá, že panuje shoda na zklidnění dopravy, shoda na přiměřeně velké a přemístitelné zeleni a shoda na potřebě celkové koncepce v přístupu ke konkrétním řešením.

Na náměstí chodí jak občané, tak turisté, obě dvě skupiny možná očekávají něco jiného.

F. Landa – Jaké jsou role v procesu? Nositelem vize je politik. Naplnovatelem strategie pro splnění vize a konkrétního úkolu je úřad (v případě architektury a urbanismu ÚHA), který to zvládne v rámci svých kapacit nebo si tuto práci zadá externě. Jednotlivým konkrétním projektům by měly předcházet obecnější dokumenty, koncepce a manuály – např. manuál veřejných prostranství, který popisuje obecné principy, řešení, materiály (podklad pro navrhování). Má ho město, bude ho mít?

P. Štěpánek – omezení dopravy v centru bude mít vliv na dopravu v okolí, například ulice Na Sadech. Město by mělo vybudovat parkoviště na Mariánském a Senovážném náměstí, pak může omezit parkování na ulicích.

L. Zdařil – při koncepčním řešení dopravy může jít o krátkodobé, relativně levné a rychlé opatření a dale dlouhodobé trvalé projekty a stavební řešení. Může jít o formu dočasných uzavírek – například víkendy bez aut – ty se vyhodnotí a zváží se další postup.

Ivan Jirsa – navrhnul analyzovat proces proměny veřejného prostoru Lannovy třídy. Jaké bylo zadání, jak se soutěžilo, projektovalo, jak funguje, jaký je výsledek. Zpětná vazba.

V. Musil – zdůraznil důležitost stanovisek NPÚ a OPP, bez kterých nejde vydat stavební povolení. Přizvat je k dalším jednáním.

Protože v průběhu dlouhého jednání řada členů odešla, nebylo přijato žádné usnesení. Z průběhu diskuse obecně vyplnula shoda (respektive většinový převažující názor s několika výhradami), že by se měla omezit transitní doprava v centru, doplnit mobilní zeleň na náměstí i v ulicích centra a při větších zásazích do veřejných prostranství postupovat podle koncepčních dokumentů města.

Na základě toho lze závěry jednání v obecné rovině shrnout takto:

Náměstí Přemysla Otakara II. je nejvýznamnější veřejné prostranství v Českých Budějovicích, které je součástí městské památkové rezervace. Pokud by mělo dojít k výraznějším trvalým zásahům do jeho podoby, pak je nutné v návrhu a projektu zvážit tyto širší souvislosti:

- památková ochrana dlažby ve středu náměstí
 - památková ochrana prostředí městské památkové rezervace
 - celková urbanistická a architektonická kvalita prostoru náměstí
 - kompoziční osy a dominanty náměstí
 - dopravní řešení prostoru náměstí - pěší, cyklodoprava, MHD, IAD, parkování, obsluha
 - dopravní řešení historického centra - pěší, cyklodoprava, MHD, IAD, parkování, obsluha
 - umístění dočasné a stálé zeleně – stromů, keřů a květin na náměstí a v centru
 - umístění a vzhled mobiliáře – laviček, košů, kolostavů, osvětlení a dalších prvků
- Zároveň je potřeba zvážit vliv těchto úprav na:
- pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí v centru města
 - rezidentní bydlení v centru města
 - podnikatelské prostředí v centru města
 - turistický ruch v centru města
 - sociálně-geografické vztahy v širším řešeném území
 - socio-ekonomické vztahy v širším řešeném území
 - dostupnost úřadů pro veřejnost

Jako vhodný nástroj k posuzení více variant řešení konkrétních úprav náměstí a ulic lze použít formu architektonické soutěže. Soutěži by měla předcházet tvorba zadání, které bude obsahovat základní požadavky na návrh. Takové požadavky mohou zpracovat jednotlivé odbory magistrátu, případně pracovní skupina pro přípravu soutěže. V jejím rámci se předpokládá zpracování dalších analýz a podkladů, které popíší současný stav a dalších koncepčních dokumentů, které se týkají celkového přístupu k veřejnému prostoru města.

Toto téma je obsaženo ve schváleném strategickém plánu města České Budějovice 2017-2027 – opatření C.2.3. “Koncepce historického centra města”. Pracovní skupina i komise města by měly pravidelně dostávat zprávu o naplňování tohoto bodu.

4. Závěr

Komise ukončila jednání v 19:00. Jednotlivé komise se k tématu mohou vrátit na svých dalších zasedáních a dle svého uvážení navrhnout postup v konkrétních bodech, které spadají do jejich kompetence. Témata pro jednání mohou být upravena podle připomínek členů komise, rady města, zastupitelstva a občanů.

Vysvětlivka: v závorce je uveden výsledek hlasování (x - a,b,c), a = počet hlasujících pro, b = počet hlasujících proti, c = počet těch, kteří se zdrželi x = počet přítomných členů.

5. jednání komise rady města pro architekturu a územní rozvoj bylo ukončeno v 19:00 hod.

Soubor usnesení:

V Českých Budějovicích dne 14. 5. 2019

Zapsal(a): Ing. arch. Miroslav Vodák, předseda komise

Ověřil(a): Jan Tomeček

Ing. arch. Miroslav Vodák
předseda komise